

Datum
2020-04-22
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2020-282

Yttrande

Till
s.remissvar@regeringskansliet.se
karin.m.gustavsson@regeringskansliet.se

Remiss från Socialdepartementet - En begriplig och trygg sjukförsäkring med plats för rehabilitering SOU 2020:6 S2020/00536/SF

Sammanfattning

Delar av förslagen bedöms skapa bättre förutsättningar för en effektiv arbetslivsinriktad rehabilitering med större möjlighet för arbetsgivare att få tillbaka sjukskrivna medarbetare i ordinarie arbete eftersom förslagen innehåller förstärkta möjligheter för försäkrade att behålla sjukpenning längre under pågående sjukfall. Framförallt bedöms möjligheten att behålla sjukpenningen för äldre försäkrade förstärkas vilket Malmö stad ställer sig positiv till. Malmö stad lämnar nedan synpunkter på förslagen.

Yttrande

1. Bedömningen efter 180 dagar ska göras mot sådant *angivet* arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden

Malmö stad instämmer i att bestämmelsen att det vid bedömningen av arbetsförmågan efter 180 dagar även ska beaktas om den försäkrade har sådan förmåga att hen kan försörja sig själv genom normalt förekommande arbete, behöver ändras så att Försäkringskassans beslut blir tydligare för den försäkrade. Vilket också skulle utgöra bättre förutsättning för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen som arbetsgivaren ansvarar för.

Sjukförsäkringen har ett omställningsfokus. Det är dock ibland en försvårande faktor för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen, som har fokus ”åter i ordinarie arbete”, med ett alltför snabbt fokus på omställning. Ur ett kompetensförsörjningsbehov är det angeläget att arbetsgivare kan få tillbaka medarbetare till ordinarie arbete. Det behöver finnas en tidsgräns då fokus övergår till omställning, men begreppet ”normalt förekommande arbete” i kombination med rehabiliteringskedjans nuvarande fasta tidsgränser kan ibland innebära för kort tid för försäkrade att komma åter i arbete.

Malmö stad delar också uppfattningen att det inte hade varit önskvärt att bedöma arbetsförmågan i förhållande till ett konkret arbete. När det gäller förslaget att begreppet yrkesgrupp skulle göra bedömningarna mot normalt förekommande arbete mer verklighetsförankrade utan att bedömningarna skulle bli alltför konkreta har Malmö stad svårt att göra en egen bedömning. Malmö stad håller med utredaren om att bedömning i förhållande till ett konkret arbete är för snävt och nuvarande formulering för otydligt men finner det svårt att veta om yrkesgrupp enligt förslaget är rätt. Om Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan får i uppgift att arbeta vidare med stödmaterial för utpekande av yrkesgrupper vill Malmö stad trycka på vikten av att arbetsgivarorganisationer medverkar i arbetet.

2. Ärendena måste utredas mer

Utredningen visar att Försäkringskassan använder sig av en enda utredningsmetod och dessutom alltför sent i sjukfallen. Givet detta håller Malmö stad med om att Försäkringskassans utredningsmetoder och hur de används måste ses över.

3. Äldre försäkrade ska alltid få sin arbetsförmåga bedömd mot arbete hos arbetsgivaren

Malmö stad håller med om att det finns samhällsekonomiska skäl som kan tala för att arbetsförmågan hos försäkrade som är i slutet av sina arbetsliv lämpligen bedöms mot arbete hos arbetsgivaren och tillstyrker därmed förslaget. Ur ett arbetsgivarperspektiv ser vi exempel på hur åldersgruppen 60–64 år går miste om sjukpenningen vid prövning mot normalt förekommande arbete och vilka konsekvenser det får främst för individen men även för arbetsgivaren.

Arbetsgivaren ska uppmärksamma behov av anpassning och rehabilitering för dessa äldre liksom för övriga arbetstagare. Detta innebär att förlust av sjukpenning ibland sker när arbetstagaren är i en process med partiell återgång och en planering för en hel återgång i arbete. För denna grupp medarbetare instämmer Malmö stad i att det finns ett förstärkt behov av att värna möjligheten att behålla medarbetaren i ordinarie arbete istället för som ofta konsekvensen blir att medarbetaren lämnar arbetslivet tidigare än annars.

Malmö stad vill föra fram att för försäkrade som är anställda hos mycket stora arbetsgivare ger förslaget bara önskad effekt om även förslaget från Socialdepartementet rubricerat nummer 1 ovan genomförs, dvs att ”Bedömningen efter 180 dagar ska göras mot sådant *angivet* arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden”. Detta eftersom det inom stora arbetsgivares verksamheter, t ex kommuner, finns så gott som alla förekommande arbeten. Utan tillägget ”angivet arbete” skulle annars förslaget innebära att denna grupp även fortsatt prövas mot en stor del av arbetsmarknaden.

Malmö stad ser samma sak som utredningen visar, nämligen att det är av stor vikt att Försäkringskassan följer upp dem som beviljas partiell sjukpenning i slutet av sina arbetsliv för att säkerställa att deras arbetsförmåga verkligen är nedsatt på grund av sjukdom.

De i förslaget angivna tidsgränserna och formuleringarna för att hantera även kommande förändringar avseende pensionsålder bedöms som rimliga av Malmö stad.

4. Inför ett nytt beviskrav, övervägande skäl, för att skjuta upp prövningen mot ett normalt förekommande arbete efter dag 180

Malmö stad håller med om att bedömningen av arbetsförmågan mot angivet normalt förekommande arbete efter dag 180 ska kunna skjutas upp om övervägande skäl talar för att den försäkrade kommer att återgå i arbete hos arbetsgivaren senast dag 365.

Det är viktigt att undantag från huvudregeln om att omställning ska ske vid dag 180 tillämpas på ett icke restriktivt sätt för att inte tvinga den försäkrade till en både för arbetsgivare och arbetstagare oönskad omställning, trots god prognos för återgång i det tidigare arbetet.

Malmö stad instämmer i att den plan för återgång i arbete som arbetsgivare och arbetstagare har tagit fram ska kunna användas för att nå upp till övervägande skäl.

5. Gör det möjligt att skjuta upp prövningen mot ett normalt förekommande arbete efter dag 365

Malmö stad instämmer i att det finns skäl för att utvidga undantaget på det sättet att det blir möjligt att skjuta upp bedömningen till dag 550 efter dag 365 om hög grad av sannolikhet talar för återgång i arbete. Malmö stads bedömning är att förändringen bidrar till att påbörjade arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser i och med förslaget ges större möjlighet att få effekt.

6. Arbetsförmågan ska inte bedömas mot angivet normalt förekommande arbete vid bedömning av rätt till rehabiliteringsersättning

Malmö stad bejakar förslaget att vid bedömningen av rätt till rehabiliteringsersättning ska arbetsförmågan inte bedömas mot angivet normalt förekommande arbete oavsett hur länge den försäkrade har haft nedsatt arbetsförmåga.

Huvudregeln att försäkrade efter 180 dagar ska få sin arbetsförmåga bedömd mot normalt förekommande arbete har enligt utredningen en hämmande effekt på att Försäkringskassan inom ramen för samordningsansvaret initierar åtgärder för återgång i arbete och beviljande av rehabiliteringsersättning före dag 180. Därför är det bra att förändringar av lagstiftningen föreslås.

Utredaren bedömer att eftersom fler försäkrade kommer att ansöka om rehabiliteringsersättning kommer rehabiliteringsersättningen att bli föremål för domstolsprövning i högre utsträckning. Utredaren välkomnar en sådan prövning, likaså gör Malmö stad.

7. Regeringen bör överväga ett förtydligande av begreppet arbetslivsinriktad rehabilitering

Malmö stad instämmer i att det är ett problem att aktörerna i rehabiliteringsarbetet (såsom arbetsgivare, Arbetsförmedling, Försäkringskassa och hälso- och sjukvård) har olika syn på vad som ryms inom den arbetslivsinriktade rehabiliteringen och vem som gör vad. Det är också problematiskt hur Försäkringskassans tolkning av hur rehabiliteringsersättning kan beviljas medför att så få försäkrade beviljas sådan ersättning.

8. Sjukersättningens regelverk bör ses över

Malmö stad instämmer i förslaget att regelverket kring sjukersättning behöver ses över. De konsekvenser som i utredningen beskrivs kopplat till förslag nummer 3 avseende äldre försäkrade är även konsekvenser av dagens regelverk avseende sjukersättning. Ofta är det äldre försäkrade som drabbas av det hårda regelverket kring sjukersättning och ett för tidigt pensionsuttag blir ofta effekten.

9. Ett särskilt stöd vid omställning bör övervägas

Malmö stad vill framhålla att flera av de övriga förslagen i ärendet handlar om att öka möjligheterna att återgå i arbete hos arbetsgivaren. Malmö stad ställer sig positiv till dessa förslag då de stärker möjligheterna att få tillbaka arbetstagare i arbete hos arbetsgivaren. I de fall omställning är aktuellt ställer sig Malmö stad positiv till att dessa individer möts av ett arbetsmarknadsprogram.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]